

عنوان مقاله:

معرفی نسخه خطی مناظره لیل و نهار اثر معدانی اصفهانی

محل انتشار:

نشریه علمی پژوهش‌های نسخه‌شناسی و تصحیح متون، دوره 3، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

زیبا اسماعیلی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مناظره «اللیل و النهار» نوشته علی بن فتح‌الله معدانی اصفهانی است که به صورت مناظره ای منثور در قرن نهم هجری نگاشته شده است. معدانی از نویسندگان و کاتبان قرن نهم هجری در اصفهان است. کتاب «مناظره اللیل و النهار» یکی از مهم‌ترین آثار در زمینه مناظره‌های منثور است. از این رو نگارنده به دلیل اهمیت موضوع و راهگشا بودن آن در سیر تحول مناظره نویسی منثور به معرفی نسخه پرداخت. تنها نسخه خطی این اثر ارزشمند در موزه کتابخانه دانشگاه استانبول در ترکیه نگهداری می‌شود. گردآوری اطلاعات در این مقاله به روش کتابخانه‌ای و نگارش آن به شیوه توصیفی تحلیلی انجام گرفته است. پژوهش حاضر این مناظره را در سه سطح فکری، ادبی و زبانی مورد بررسی قرار داد. از میان نتایج به دست آمده، چند ویژگی شایان یادآوری است: کاربرد نثر مسجع - توجه گسترده به کاربرد اشعار فارسی و آیات و احادیث - استفاده گسترده از آرایه‌های تشبیه، استعاره و کنایه - جابه‌جایی عناصر جمله و جمله‌های توصیفی به صورت مکرر - همچنین سجع، تکرار و جناس، جملات و ترکیب‌های عربی پرتکرار، از ویژگی‌های برجسته سبکی اثر است. اگرچه معدانی اصفهانی مناظره لیل و نهار را مطابق با سبک نثر عصر تیموری به نثر مسجع نگاشته است اما در رفتار زبانی مولف، نوآوری‌هایی وجود دارد که سبک فردی او را شاخص می‌سازد. با این حال، از حیث موضوع مناظره و نتیجه اخلاقی آن نوآوری قابل توجهی نسبت به سایر مناظره‌ها ندارد.

کلمات کلیدی:

مناظره، معدانی اصفهانی، لیل و نهار، سبک دوره تیموری، نسخه خطی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2079559>

